

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

10 травня 2024 року

Київ

№ 57

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 33, 56 Закону України “Про Національний банк України” та з метою вдосконалення організації готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 22 липня 2014 року № 435 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 24 червня 2016 року № 349) (зі змінами), що додаються;

2) Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 травня 2018 року № 51 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 23 травня 2022 року № 104) (зі змінами), що додаються.

2. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 50

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
10 травня 2024 року № 57

Зміни до Інструкції щодо організації роботи банківської системи в
надзвичайному режимі

1. У розділі XII:

1) у пункті 65:

абзац перший після слів “Операційного департаменту” доповнити словами “, Департаменту грошового обігу Національного банку України (далі – Департамент грошового обігу)”;

у підпункті 1 слова “Національного банку України (далі – Департамент грошового обігу)” виключити;

2) пункт 66 після слів “Центрального сховища,” доповнити словами “керівником управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу,”;

3) пункт 67 після слів “Операційного департаменту,” доповнити словами “управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу,”;

4) абзац перший пункту 70 викласти в такій редакції:

“70. Операції з готівкою (включно зі зношеною) у запасах готівки, із залишками готівки в оборотній касі Центрального сховища, Операційного департаменту, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу, підрозділів грошового обігу в регіонах України здійснюються відповідно до письмових розпоряджень директора (заступника директора) Центрального сховища, директора Операційного департаменту, керівника управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу, керівника підрозділу грошового обігу в регіоні України.”;

5) абзац перший пункту 73 після слова “Працівники” доповнити словами “управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу,”;

6) абзаци перший та другий пункту 76 викласти в такій редакції:

“76. Директори Операційного департаменту, Центрального сховища, керівники управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу, підрозділу грошового обігу в регіоні України, уповноваженого банку зобов’язані забезпечити пошкодження та/або знищення ключів та кодів від сховищ та ґратчастих дверей у разі загрози незаконного проникнення до будівлі Національного банку в регіоні України, Операційного департаменту, Центрального сховища, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу чи уповноваженого банку.

Пошкодження/знищення ключів від сховищ та ґратчастих дверей здійснюється в присутності комісії визначеною Керівником особою в механічний або хімічний спосіб. Про факт пошкодження/знищення ключів оформляється акт у довільній формі, що підписується членами комісії та залученими до цієї роботи працівниками Операційного департаменту, Центрального сховища, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу, підрозділу грошового обігу в регіоні України, уповноваженого банку. Один примірник акта надсилається до Департаменту безпеки.”;

7) пункт 78 після слів “Центральне сховище,” доповнити словами “управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу,”;

8) пункт 79 викласти в такій редакції:

“79. Директор Центрального сховища, керівник підрозділу грошового обігу в регіоні України в разі неможливості вивезення банкнот національної валюти, що зберігаються у сховищах Центрального сховища, підрозділу грошового обігу в регіоні України, забезпечують на підставі розпорядчого акта Національного банку їх суцільне знищення за допомогою наявного обладнання (автоматизованих систем оброблення/знищення банкнот).

Банкноти з кишені повернення, виявлені сумнівні банкноти, включаючи банкноти з дефектом виробника, неплатіжні, зафарбовані спеціальним розчином обробляються касиром-оператором автоматизованої системи оброблення банкнот на місці ручного дооброблення в установленому порядку та передаються до запасів готівки.

Матеріально відповідальні особи підрозділів грошового обігу в регіонах України зберігають банкноти, зазначені в абзаці другому пункту 79 розділу XII цієї Інструкції, упакованими в установленому порядку в мішки окремо від іншої готівки до прийняття відповідного розпорядчого акта Національного банку.”;

9) у другому реченні абзацу другого пункту 81 слова “підрозділу грошового обігу в регіоні України,” виключити;

10) пункт 82 викласти в такій редакції:

“82. Операційний департамент, Центральне сховище, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу, підрозділи грошового обігу в регіонах України здійснюють суцільне знищення готівки та інших цінностей за рішенням Правління Національного банку.

Рішення Правління Національного банку про суцільне знищення готівки та інших цінностей надсилається засобами спеціального зв'язку з підтвердженням про його отримання.

Операційний департамент, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу здійснюють знищення готівки та інших цінностей в Центральному сховищі або на іншій локації Національного банку, де є обладнання (автоматизовані системи оброблення/знищення банкнот).”;

11) абзац перший пункту 83 після слів “Центральне сховище” доповнити словами “, управління нумізматичної продукції та касових операцій Департаменту грошового обігу”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
10 травня 2024 року № 57

Зміни до Положення про організацію готівкового обігу і ведення
емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період

1. У розділі I:

1) абзац п'ятий пункту 6 викласти в такій редакції:

“Банки та юридичні особи, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення операцій з готівкою та здійснюють діяльність з інкасації коштів, перевезення валютних та інших цінностей, оброблення та зберігання готівки (далі – інкасаторські компанії) або діяльність з оброблення та зберігання готівки (далі – компанії з оброблення готівки), які у зв'язку з настанням особливого періоду зупиняють або припиняють свою діяльність, зобов'язані вивезти в повному обсязі готівку із сховищ до визначених підрозділів грошового обігу в регіонах, підрозділу Національного банку, відповідального за зберігання та перевезення цінностей, або залучених банків у терміни, установлені рішенням Правління Національного банку. Інформація про перелік визначених підрозділів грошового обігу в регіонах та залучених банків доводиться Національним банком до відома банків, інкасаторських компаній та компаній з оброблення готівки.”;

2) пункт 8 викласти в такій редакції:

“8. Керівники уповноважених банків, банків у разі неможливості вивезення готівки забезпечують пошкодження банкнот національної валюти в порядку та спосіб, визначені в нормативно-правовому акті Національного банку з питань організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі.

Керівники уповноважених банків, банків з метою переведення банкнот національної валюти в неплатіжний стан або стан значно пошкоджених, які згідно з вимогами нормативно-правових актів Національного банку підлягають обов'язковому направленню на дослідження до Національного банку, забезпечують їх механічне пошкодження або пошкодження спеціальним розчином, який використовується в спеціалізованих пристроях для зберігання валютних цінностей/іншими фарбуючими речовинами (розчинами) із зафарбовуванням не менше 50% загальної площі банкноти.

Керівники підрозділів Національного банку в разі неможливості вивезення готівки забезпечують на підставі розпорядчого акта Національного банку знищення всіх наявних банкнот національної валюти виключно за допомогою відповідного технологічного обладнання (автоматизованих систем

оброблення/знищення банкнот), яке встановлене та експлуатується в Національному банку.

Банкноти з кишені повернення, виявлені сумнівні банкноти, включаючи банкноти з дефектом виробника, неплатіжні, зафарбовані спеціальним розчином обробляються касиром-оператором автоматизованої системи оброблення банкнот на місці ручного дооброблення в установленому порядку та передаються до запасів готівки.

Матеріально відповідальні особи підрозділів грошового обігу в регіонах зберігають банкноти, зазначені в абзаці четвертому пункту 8 розділу I цього Положення, упакованими в установленому порядку в мішки окремо від іншої готівки до прийняття відповідного розпорядчого акта Національного банку.”.

2. Пункт 29 розділу III викласти в такій редакції:

“29. Підрозділ Національного банку, відповідальний за грошовий обіг, підрозділи грошового обігу в регіонах, підрозділ Національного банку, відповідальний за зберігання та перевезення цінностей, залучені банки розраховують і забезпечують залежно від обсягів готівки, що зберігається у сховищах, незменшуваний запас витратних матеріалів для забезпечення оброблення та транспортування готівки (мішки інкасаторські, пломби, шпагат банківський), обладнання (включаючи автоматизовані системи знищення банкнот), підрозділ Національного банку, відповідальний за забезпечення діяльності Національного банку, – паливно-мастильні матеріали для перевезення цінностей оперативним автотранспортом відповідно до визначених маршрутів та з урахуванням вимог пунктів 6, 7 розділу I цього Положення.

Залучені банки, крім виконання вимог, визначених в абзаці першому пункту 29 розділу III цього Положення, розраховують та забезпечують залежно від обсягів готівки, що зберігається у сховищах, засоби для пошкодження готівки (включаючи гільйотинний різак, дрелі, спеціальні розчини, інші фарбуючі речовини, розчини).”.

3. У заголовку колонки 3 таблиці додатка 1 до Положення слова “в Національному банку України, грн (заповнюється в Національному банку України)” замінити словом “, грн”.